

Беспаленков Р. О.,
*аспірант кафедри адміністративного і кримінального права
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара*

РОЛЬ ТА ФУНКЦІЇ ПІДРОЗДІЛІВ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ОПЕРАТИВНОГО РЕАГУВАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ ПРЕВЕНТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ОПЕРАТИВНОГО РЕАГУВАННЯ НА ПРАВОПОРУШЕННЯ ТА ПОДІЇ

THE ROLE AND FUNCTIONS OF THE UNITS OF THE DEPARTMENT OF ORGANIZATIONAL AND ANALYTICAL SUPPORT AND OPERATIONAL RESPONSE AND THE DEPARTMENT OF PREVENTIVE ACTIVITIES OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE IN ENSURING THE EFFECTIVE FUNCTIONING OF THE SYSTEM OF OPERATIONAL RESPONSE TO OFFENSES AND INCIDENTS

У статті розглядається роль та функції підрозділів Управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування та Управління превентивної діяльності Національної поліції України у забезпеченні ефективного функціонування системи оперативного реагування на правопорушення та події. Автори розглядають організаційну структуру цих підрозділів, їх функції та взаємодію з іншими підрозділами поліції в контексті протидії правопорушенням. Аналізуються стратегії та методи, використовувані в роботі з метою запобігання злочинності, а також механізми оперативного реагування на виникнення правопорушень та критичні події. Досліджується вплив цих підрозділів на підвищення ефективності роботи поліції та забезпечення громадської безпеки в Україні. Стаття аналізує роль та функції підрозділів Управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування та Управління превентивної діяльності Національної поліції України у забезпеченні ефективного функціонування системи оперативного реагування на правопорушення та події. Висвітлено їхні основні завдання, включаючи організацію реагування на заяви та повідомлення про правопорушення, збір та аналіз інформації про кримінальну ситуацію, а також розробку заходів для підвищення ефективності реагування. В статті наголошується на важливості координації дій цих підрозділів через диспетчерську службу та використання Ситуаційних центрів. Для подальшого удосконалення системи пропонується розробка Типового положення про Управління превентивної діяльності ГУНП, внесення змін до Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції та нормативне визначення правового статусу поліцейських офіцерів громади. Автори роботи роблять акцент на необхідності подальшого удосконалення правового регулювання, забезпеченні сучасними технічними засобами та підвищенні професійної підготовки поліцейських, враховуючи імплементацію зарубіжного досвіду.

Ключові слова: *Національна поліція України, організаційно-аналітичне забезпечення, оперативне реагування, превентивна діяльність, правопорушення.*

The article examines the role and functions of the units of the Department of Organizational and Analytical Support and Operational Response and the Department of Preventive Activities of the National Police of Ukraine in ensuring the effective functioning of the system of operational response to offenses and events. The authors examine the organizational structure of these units, their functions and interaction with other police units in the context of combating offenses. They analyze the strategies and methods used in crime prevention work, as well as the mechanisms of rapid response to offenses and critical events. The impact of these units on improving the effectiveness of police work and ensuring public safety in Ukraine is studied. The article analyzes the role and functions of the units of the Department of Organizational and Analytical Support and Operational Response and the Department of Preventive Activities of the National Police of Ukraine in ensuring the effective functioning of the system of operational response to offenses and events. The author highlights their main tasks, including the organization of response to statements and reports of offenses, collection and analysis of information on the criminal situation, and development of measures to improve the effectiveness of response.

The article emphasizes the importance of coordinating the actions of these units through the dispatch service and the use of Situation Centers. To further improve the system, it is proposed to develop a Model Regulation on the Department of Preventive Activities of the National Police, to amend the Instruction on the organization of activities of district police officers and to define the legal status of community police officers. The authors emphasize the need for further improvement of legal regulation, provision of modern technical means and professional training of police officers, taking into account the implementation of foreign experience.

Key words: *National Police of Ukraine, organizational and analytical support, operational response, preventive activities, offenses.*

Постановка проблеми полягає в тому, щоб дослідити та проаналізувати роль та функції підрозділів Управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування та Управління превентивної діяльності Національної поліції України в контексті їхнього внеску у забезпечення ефективного функціонування системи оперативного реагування на правопорушення та події. Проблема полягає у визначенні можливостей оптимізації та підвищення ефективності діяльності цих підрозділів для забезпечення більш високого рівня безпеки та порядку в суспільстві.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У наукових дослідженнях аспекти щодо функцій поліції (міліції) при забезпеченні реагування на правопорушення та події розглядали такі вчені як О.М. Бандурко, І.О. Волокітенко, С.М. Гусаров, В.Л. Грохольський, І.В. Ковтун, О.В. Кузьменко, Ю.Ф. Кравченко, Т.П. Мінка, В.О. Негодченко, В.М. Плішкін, Ю.В. Сіроштан та інші. Проте, на даний момент не існує загальноприйнятого комплексного підходу щодо функцій, форм і методів забезпечення оперативного реагування на правопорушення та події підрозділів управлінь організаційно-аналітичного забезпечення і оперативного реагування та превентивної діяльності НПУ в контексті реформування системи МВС України.

Мета даної наукової статті полягає в аналізі та уточненні ролі та функцій підрозділів Управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування та Управління превентивної діяльності Національної поліції України у забезпеченні ефективного функціонування системи оперативного реагування на правопорушення та події. Основною метою є розкриття їхнього внеску у забезпечення безпеки та порядку в суспільстві, а також ідентифікація можливостей для подальшого удосконалення роботи цих підрозділів з метою підвищення ефективності правоохоронної діяльності.

Виклад основного матеріалу. З моменту 2015 року ключову роль у забезпеченні організації встановленого порядку реагування на центральному рівні (у складі апарату Національної поліції України) виконують Департамент організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування (ДООЗОР) та Департамент превентивної діяльності (ДПД). На регіональному рівні (у складі головних управлінь Національної поліції України, у Автономній Республіці Крим та м. Севастополі, областях, м. Києві) діють управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування (УОАЗОР) та управління превентивної діяльності (УПД).

Важливо відзначити, що ці підрозділи поліції є відносно новими утвореннями, що з'явилися в заміну старим штабним підрозділам та управлінням громадської безпеки. Основні завдання, покладені на УОАЗОР та УПД ГУНП, полягають у забезпеченні встановленого порядку оперативного реагування на правопорушення та події, а також у збереженні громадського порядку та безпеки, прав і свобод громадян. Діяльність цих управлінь ґрунтується на принципах законності, поваги до особи, довіри, гуманізму, дотримання прав і свобод громадян, відкритості та співпраці з органами державної влади, місцевого самоврядування та громадськості.

Основними нормативно-правовими актами, які регулюють діяльність цих підрозділів, є Закон України «Про Національну поліцію», постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Національну поліцію», наказ МВС України «Про затвердження типового Положення про управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування головних управлінь Національної поліції України в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі, областях, м. Києві», наказ Національної поліції України «Про затвер-

дження Положення про Департамент превентивної діяльності Національної поліції України» та інші нормативно-правові акти [2, с. 205].

Від 2015 року функціонування підрозділів Управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування (ДООЗОР) та Управління превентивної діяльності (ДПД) в апараті Національної поліції України має важливе значення для організації ефективного відгуку на правопорушення та події. На регіональному рівні ці підрозділи знаходяться у головних управліннях Національної поліції України та в Автономній Республіці Крим, м. Севастополі, областях, м. Києві. Вони замінюють старі штабні підрозділи та управління громадської безпеки.

Ці підрозділи проводять адміністративно-правочинну діяльність, яка регулюється нормами адміністративного права. Службова діяльність управлінь включає забезпечення оперативного реагування на правопорушення та події, розгляд матеріалів про адміністративні правопорушення та ухвалення рішень, а також накладання адміністративних стягнень на порушників.

Одними з основних функцій адміністративно-правочинної діяльності є превентивна, охоронна, виховна та регулятивна. Превентивна функція спрямована на запобігання адміністративним правопорушенням та усунення їх причин і умов. Ця функція має важливе значення у роботі з адміністративними правопорушеннями, що підлягають розгляду поліцією. Реалізація превентивної функції сприяє досягненню мети загальної та індивідуальної профілактики адміністративних правопорушень. Відповідно до О.С. Проневича, превентивна функція адміністративно-правочинної діяльності вимагає роз'яснення правопорушникам наслідків їх дій.

Функції адміністративно-правочинної діяльності підрозділів ДООЗОР та УПД ГУНП реалізуються шляхом використання відповідних методів. Термін «метод» (від грецького «μέθοδος» – шлях до чогось, дослідження) визначається як «систематичні й послідовні дії, що призводять до досягнення певної мети», «шлях, спосіб, прийом... практичного здійснення чогось», а також «спосіб досягнення мети, сукупність прийомів та операцій теоретичного або практичного освоєння дійсності, а також людської діяльності, організованої певним

чином». Універсальними методами будь-якої діяльності є переконання та примус.

Переконання представляє собою систему різноманітних правових і неправових заходів, які здійснюються державними та громадськими організаціями. Його реалізація полягає у проведенні пояснювальних, виховних та заохочувальних заходів з метою формування в громадян переконання щодо необхідності та обов'язковості дотримання законів та інших нормативно-правових актів. До форм переконання в адміністративно-правничій діяльності підрозділів ДООЗОР та УПД входять індивідуальні або колективні бесіди, обговорення поведінки особи, встановлення індивідуального чи колективного патронату над нею, а також стимулювання участі в суспільно корисних заходах. Цей метод є ключовим для забезпечення правопорядку в правовій демократичній державі.

Адміністративний примус включає в себе систему фізичних та/або психологічних заходів впливу на свідомість і поведінку осіб з метою забезпечення чіткого виконання їхніх зобов'язань, підтримки правопорядку і законності, а також розвитку суспільних відносин в рамках закону. В правовій науці розрізняють адміністративно-запобіжні заходи, заходи щодо припинення правопорушень та накладення стягнень.

До адміністративно-запобіжних заходів можна віднести ряд профілактичних заходів, які здійснюються підрозділами превентивної діяльності. У підрозділах УПД ГУНП належить значна компетенція у використанні таких заходів, як вимога припинення певних дій, перевірка документів, облік та офіційне застереження осіб, огляд речей та особистий огляд, право входу на територію підприємств, установ і організацій, житлових та інших приміщень громадян, внесення подання про усунення причин правопорушень, тимчасове обмеження або заборона доступу громадян до окремих ділянок місцевості чи об'єктів з метою забезпечення громадського порядку, громадської безпеки, охорони здоров'я людей, обмеження або заборона руху транспорту і пішоходів на окремих ділянках вулиць і автомобільних шляхів у разі загрози громадській безпеці, здійснення адміністративного нагляду за відповідними особами, контроль за особами, які були засуджені до кримінальних покарань, не пов'язаних

з позбавленням волі, примусовий привід для медичного обстеження, анулювання дозволів на придбання, зберігання і носіння зброї та боєприпасів громадянами, підприємствами, установами й організаціями та інші.

До заходів припинення правопорушень можна віднести примусове зупинення протиправних дій, які мають ознаки адміністративного проступку, а в окремих випадках – кримінальний характер. Це спрямоване на уникнення шкідливих наслідків та застосування адміністративного стягнення (в деяких випадках – кримінального покарання) до винної особи. Важливо відзначити, що в чинному законодавстві та спеціальній літературі не існує вичерпного переліку або чіткої класифікації таких заходів, і немає єдиного підходу до визначення, які саме заходи слід віднести до адміністративного припинення. Заходи припинення можна умовно поділити на загальні та спеціальні. Серед загальних заходів припинення, які застосовуються в адміністративно-правничій діяльності підрозділів УПД ГУНП, можна відзначити: вимога громадянам та службовим особам припинити дії, які порушують громадський порядок; офіційне застереження; адміністративне затримання; особистий огляд і огляд речей; вилучення речей і документів тощо. Крім того, працівники УПД ГУНП мають право вживати заходи припинення спеціального призначення, такі як застосування фізичної сили, спеціальних засобів чи вогнепальної зброї, під час виконання службових обов'язків. Варто зазначити, що заходи припинення тісно пов'язані із заходами запобігання, оскільки часто передують їм, а також з адміністративними стягненнями, які вони забезпечують умови для їх виконання.

Управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування, колишній штаб, відзначається значущістю у науковому та управлінському контексті, як «компетентний орган управління». Походження терміну «штаб» початково пов'язане із військовою сферою, де він вперше з'явився за часів Олександра Македонського у 325 році до нашої ери, який створив його як центр управління військовими діями. Це було обумовлено необхідністю вести стратегічне планування поза битвою для досягнення ефектив-

ного керівництва під час бойових дій. Леонід Басовський пояснює появу штабної структури в армії через складність командування під час бою та необхідність одночасного розроблення стратегічних планів. У цьому контексті було вирішено розділити відповідальність за стратегічне планування і бойове командування між штабними офіцерами та офіцерами, які призначені для безпосереднього керівництва солдатами під час бою. Поступово концепція штабу була розширена й адаптована для застосування в різноманітних організаціях. Таким чином, до 2015 року штаб був частиною структури Міністерства внутрішніх справ [1, с. 188].

Управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування ставить перед собою основні завдання, серед яких аналітична діяльність та оперативне реагування. Аналітична робота в правоохоронних органах відіграє важливу роль у забезпеченні ефективного управління. Згідно з В.М. Плішкіним, аналітична робота полягає в дослідженні закономірностей суспільного життя, які впливають на діяльність органів внутрішніх справ, а також у використанні отриманих даних для підвищення ефективності цієї діяльності [5, с. 283].

Аналіз є невід'ємною та ключовою складовою управлінської діяльності, що відбувається не як випадковий або тимчасовий процес, а як постійна функція всіх ланок системи. Це безперервний процес вивчення управлінської та іншої інформації, який сприяє виявленню і оцінці значущості проблем, формулюванню цілей, визначенню об'єктивно необхідних функцій та підвищенню ефективності діяльності у виконанні завдань [5, с. 372]. Зазвичай аналітична робота складається з декількох етапів, включаючи збір, накопичення й обробку даних, пошук, аналіз й узагальнення інформації, а також отримання спеціальних знань.

Значення інформаційно-аналітичної роботи в управлінській діяльності правоохоронних органів усіх рівнів полягає в тому, що її результатом повинно бути виявлення не лише основних недоліків, а й конкретних шляхів їх усунення. Розробка та впровадження проактивної моделі протидії злочинності, зокрема, у контексті нового Кримінального процесуального кодексу України, спрямовані на систематичний, комплексний превентивний вплив на базо-

ві елементи злочинності, включаючи ті, що характеризуються високим рівнем латентності. Ефективність діяльності органів внутрішніх справ у боротьбі з правопорушеннями в значній мірі залежить від якості та глибини аналізу ситуації, що робить інформаційно-аналітичне забезпечення процесу запобігання та розслідування правопорушень ключовим фактором.

Діяльність Департаменту організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування Національної поліції України, згідно з Положенням, затвердженим відповідним наказом, полягає в забезпеченні та координації дій територіальних та структурних підрозділів Національної поліції України у сфері забезпечення публічної безпеки, порядку, охорони прав і свобод громадян, та протидії злочинності.

Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 22 січня 2016 року № 39 було затверджено Типове положення про управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування головних управлінь Національної поліції України в Автономній Республіці Крим та містах Севастополі, областях, містах Києві, яке визначає рамки їхньої діяльності. Управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування (УОАЗОР) відповідає за координацію, аналіз, планування, контроль та узгодження діяльності структурних підрозділів апарату головного управління та відокремлених структурних підрозділів головного управління з питань забезпечення публічної безпеки, порядку, охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, а також надання у межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [3, с. 72].

Як видно, функції Департаменту організаційно-аналітичного забезпечення та Управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування в багатьох аспектах відповідають ролі штабних підрозділів, що завжди були однією з ключових ланок у системі управління та органом міжгалузевго управління. Вони постійно перебувають у центрі організаційної діяльності, оскільки на них лежить збір, систематизація і комплексний аналіз інформації, необхідної для прийняття

керівником управлінських рішень, забезпечення безперервного контролю за оперативною обстановкою та розробки термінових заходів реагування на її поліпшення.

Департамент організаційно-аналітичного забезпечення виконує такі завдання: здійснення збору, оцінки та аналізу інформації про криміногенну ситуацію в Україні, резонансні кримінальні правопорушення, порушення публічної безпеки та порядку, інші надзвичайні події та реагування на них; дослідження та аналіз причин і умов, що негативно впливають на ефективність організації реагування на правопорушення та події, розробка заходів щодо вдосконалення даного напрямку діяльності; підготовка оперативних зведень та інформаційних документів про кримінальні правопорушення, події та обмін такою інформацією з іншими правоохоронними органами; узагальнення практики участі працівників поліції у виявленні та розкритті кримінальних правопорушень, ефективності роботи з підтримання публічної безпеки та порядку; організація роботи чергових частин органів і підрозділів, апарату Національної поліції України, організаційне та методичне забезпечення їх діяльності; організація забезпечення встановленого порядку реагування на заяви і повідомлення про вчинені кримінальні, адміністративні правопорушення або події; здійснення перевірки і контролю за дотриманням установленого порядку ведення єдиного обліку в поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події; підготовка разом із структурними підрозділами апарату Національної поліції України проєктів законодавчих і нормативно-правових актів із питань правоохоронної діяльності та участь у їх опрацюванні.

Порядок оперативного реагування на правопорушення та події у підрозділі Управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування (УОАЗОР) забезпечують різні служби та підрозділи, такі як відділ служби «102», диспетчерська служба, та чергова частина. До компетенції диспетчерської служби належить координація забезпечення дотримання встановленого порядку оперативного реагування на правопорушення та події.

Для забезпечення оперативного реагування, на території України наступні наряди та групи заступають цілодобово: наряди поліції Управ-

лінь патрульної поліції в областях, групи реагування патрульної поліції, слідчо-оперативні групи, дільничні офіцери поліції, поліцейські офіцери громад, наряди поліції особливого призначення, наряди поліції Управління поліції охорони в областях, та наряди військовослужбовців Національної гвардії України. Крім того, до охорони громадської безпеки та порядку залучаються також недержавні служби охорони та громадські формування. У підрозділах УОАЗОР в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі, областях, м. Києві відповідають за організацію діяльності Ситуаційних центрів (ситуаційних відділів) поліції, які займаються збором, обробкою та аналізом інформації про злочинність. Основне завдання ситуаційних центрів – організація аналітичної діяльності з використанням інформаційних технологій для підтримки прийняття рішень. Отже, оператори служби «102» приймають звернення громадян та реєструють їх, диспетчерська служба управляє нарядами поліції, а чергова частина забезпечує оперативне управління силами і засобами поліції. Ситуаційний центр надає оперативний аналітичний супровід та підтримку для нарядів поліції в реальному часі.

Згідно з поглядами К.В. Шкарупи, одним з основних завдань поліції є здійснення профілактичної діяльності, яка передбачає систематичні заходи з метою запобігання вчиненню правопорушень [7]. Ця діяльність має на меті виявлення, усунення та зменшення чинників, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних порушень, а також створення позитивного середовища для соціалізації та коригування поведінки осіб, схильних до порушень.

На сьогодні більшість експертів у галузі права вважають, що стратегічним напрямком розвитку правоохоронних органів є перехід від реактивного підходу до активної діяльності, спрямованої на запобігання правопорушень. Цей підхід передбачає відмову від виключно репресивних заходів та визнання важливості співпраці з інститутами громадянського суспільства для проведення роз'яснювально-профілактичної роботи та усунення факторів, що призводять до порушень.

Термін «превенція» має латинське походження і означає «попередження» або «попереднє прихоронення». У контексті правознавства превенція

розглядається як система заходів, спрямованих на попередження вчинення правопорушень, яка може бути загальною або індивідуальною [6, с. 639]. Перша передбачає запобігання правопорушенням осіб, які мають схильність до них, друга – попередження повторних порушень тих, хто вже вчинив правопорушення.

Українське законодавство не містить визначення термінів «превенція» або «превентивна діяльність», проте використовує їх у ряді нормативно-правових актів. Наприклад, Закон України «Про Національну поліцію» зазначає, що поліція здійснює превентивну та профілактичну діяльність з метою запобігання правопорушенням. Крім того, поліцейські можуть застосовувати поліцейські превентивні заходи для забезпечення виконання своїх повноважень, зокрема з метою забезпечення прав і свобод громадян та публічної безпеки.

Таким чином, превентивна діяльність поліції передбачає вжиття попередніх заходів для запобігання вчиненню правопорушень та забезпечення громадського порядку.

Структурним підрозділом Національної поліції України, що відповідає за здійснення державної політики у сферах забезпечення публічної безпеки і порядку, безпеки дорожнього руху, організації дозвільної системи, превентивної та профілактичної діяльності, запобігання та припинення насильства в сім'ї, є Департамент поліції превентивної діяльності. Цей департамент управляється згідно з наказом МВС України від 27.11.2015 р. № 123 «Про затвердження положення про Департамент превентивної діяльності Національної поліції України».

На жаль, на сьогодні у нормативно-правових актах МВС України та НПУ, що регулюють діяльність поліції, відсутнє типове положення про Управління превентивної діяльності ГУНП, в якому було б детально визначено завдання, функції та організаційні аспекти цього підрозділу. Необхідно виділити підрозділи управління, які безпосередньо відповідають за реагування на правопорушення та події: патрульну поліцію, дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад.

Відповідно до штатного розпису Національної поліції України, у структурі превентивної діяльності ГУНП передбачено 7030 посад дільничних офіцерів поліції. Дільничним офіцерам

поліції покладено виконання таких службових завдань, які можна розділити на дві групи. Перша група включає забезпечення громадської безпеки та охорони громадського порядку, проведення відповідної роботи з населенням та громадськими організаціями у цих питаннях, індивідуально-профілактичну роботу з особами, схильними до правопорушень, та вжиття заходів для попередження злочинів та адміністративних порушень. Друга група включає участь у розкритті злочинів, що відбулися на їх адміністративних дільницях.

Зауважимо, що дільничні офіцери поліції мають специфічний адміністративно-правовий статус, який характеризується особливим порядком їх призначення і закріплення за певною поліцейською дільницею згідно з організаційно-розпорядчим актом керівника територіального (відокремленого) органу (підрозділу) поліції. Важливо відмітити, що в Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції відсутня узагальнена норма, яка б чітко визначала їх обов'язки, на відміну від раніше чинного Положення про службу дільничних інспекторів міліції у системі Міністерства внутрішніх справ України.

Щодо адміністративно-правового статусу поліцейських офіцерів громади, О.М. Мердова та О.М. Головков вважають, що це питання залишається маловивченим. На думку дослідників, на сьогоднішній день ці поліцейські фактично виконують обов'язки дільничних офіцерів поліції з розширеними повноваженнями в об'єднаних територіальних громадах. Це відбувається в рамках проекту «Поліцейський офіцер громади», який запроваджено Національною поліцією України у зв'язку з процесом децентралізації в країні та пошуком нових форм та методів роботи поліції [4, с. 206].

Незважаючи на успішність цього проекту, його статус ще не офіційно закріплений

у законодавстві через відсутність спеціальних нормативно-правових актів або інструкцій, що регулювали б його діяльність. Це призводить до нелегалізованого статусу поліцейських офіцерів громади, оскільки їхні повноваження значно ширші, ніж у звичайних дільничних офіцерів поліції.

Поліцейський офіцер громади має виконувати практично всі функціональні обов'язки різних підрозділів превентивної діяльності на території конкретної об'єднаної територіальної громади, зосереджуючись на попередженні правопорушень, оформленні адміністративних матеріалів за порушення правил дорожнього руху та інших аспектах. Однак фактично їх повноваження обмежуються обов'язками дільничних офіцерів поліції.

Висновки. Отже, функції Управління оперативного реагування на правопорушення та події (УОАЗОР) та Управління превентивної діяльності Головного управління національної поліції (УПД ГУНП) стосуються організації реагування на правопорушення та події, забезпечення публічної безпеки, аналізу інформації про кримінальну та іншу негативну діяльність, а також вивчення причин і умов, що впливають на ефективність цієї діяльності. Координація цих процесів відбувається через диспетчерську службу, а також використання Ситуаційних центрів. Пропонується вдосконалити цю діяльність шляхом створення Типового положення про Управління превентивної діяльності ГУНП, внесення змін до Інструкції з організації діяльності дільничних офіцерів поліції, і нормативного визначення правового статусу поліцейських офіцерів громади. Для покращення ефективності важливо також удосконалити правове регулювання, забезпечити сучасними технічними засобами і підвищити професійну підготовку поліцейських, враховуючи імплементацію зарубіжного досвіду.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Волокітенко І.О. Організаційно-правові основи діяльності підрозділів превентивної служби Національної поліції України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2018. №4. С. 187–191.
2. Грохольський В.Л. Управління діяльністю спеціальних підрозділів МВС України по боротьбі з організованою злочинністю: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Національний університет внутрішніх справ. Харків, 2004. 416 с.
3. Ковтун І.В. Організаційно-аналітичне забезпечення діяльності кримінальної міліції: проблемні аспекти. *Вісник Академії управління МВС України*. 2009. № 3. С. 71–80.
4. Орловська І.Г. Адміністративно-правовий статус суддів, прокурорів, адвокатів і нотаріусів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: «Право»*. 2013. Випуск 22. Частина I. Том 2. С. 205–208.

5. Плішкін В.М. Теорія управління органами внутрішніх справ: підручник /за ред. Ю.Ф. Кравченка. К. : Національна академія внутрішніх справ України, 1999. 702 с.
6. Проневич О.С. Проективна діяльність поліції (міліції) як складова сучасної парадигми охорони правопорядку. *Форум права* : науковий журнал. ХНУВС. 2011. № 3. С. 639–643.
7. Шкарупа К.В. Особливості превентивної діяльності Національної поліції України. *Bulletin of the penitentiary association of Ukraine*. 2019. № 3(9). С. 155.